

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻABIEJ WOLI ZA 2018 ROK

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli

Ul. Główna 5, 96-321 Żabia Wola

ops@zabawola.pl

Opracowała: Elżbieta Kwiatkowska

Luty 2019

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne
2. Organizacja pracy, zatrudnienie, szkolenia

II. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU GOPS W 2018 R.

III. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Struktura świadczeniobiorców
2. Charakterystyka przyznanych świadczeń
3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
4. Schronienie
5. Kierowanie osób do domów pomocy społecznej
6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

IV. INNA DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ MAJĄCA NA CELU WSPARCIE OSÓB I RODZIN

1. Dożywianie:

- posiłki dla dzieci w szkołach – Program Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020
- udział w realizowaniu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

2. Pomoc rzeczowa

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
4. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
5. Świadczenie pracy socjalnej
6. Działalność Gminnego Centrum Wolontariatu
7. Pomoc dla uczniów: stypendia szkolne
8. Zadania realizowane w zakresie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

V. ZADANIA REALIZOWANE W ZAKRESIE USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

VI. REALIZACJA PROGRAMU „RODZINA 500+”

VII. RZĄDOWY PROGRAM „DOBRY START”

VIII. POTRZEBY I WNIOSKI W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2019 ROK

Wstęp

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na kierownika ośrodka pomocy społecznej obowiązek przedkładania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Działając zgodnie z tym umocowaniem prawnym Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli przedstawia w niniejszym dokumencie działania Ośrodka w roku 2018 oraz opisuje potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2019.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w Gminie Żabia Wola ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób i rodzin. GOPS w Żabiej Woli w 2018 roku dążył do zmiany postrzegania go w świadomości społeczności lokalnej, gdyż nie jest aktualnie tylko instytucją wypłacającą świadczenia pieniężne, lecz dzięki nowym formom wsparcia o charakterze niefinansowym, przyczynia się skuteczniej do usamodzielnienia rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej nie jest katalogiem zamkniętym. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb.

Podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działania dowodzą, że duże znaczenie w podejściu do rozwiązywania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej ma indywidualizacja wsparcia odpowiadająca na zróżnicowane potrzeby każdego człowieka. Z tym też niewątpliwie wiązał się dobór odpowiednich metod, narzędzi i usług społecznych. W poniższym sprawozdaniu scharakteryzowano realizowane w roku 2018 działania. Przedstawiono zrealizowane zadania zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym w oparciu o istniejącą strukturę organizacyjną ośrodka, z uwzględnieniem także źródeł finansowania poszczególnych zadań. Analizie poddano także sytuację odbiorców poszczególnych rodzajów świadczeń. Z punktu widzenia merytorycznego i finansowego zadania Ośrodka Pomocy Społecznej wykonano zgodnie z założeniami i obowiązującymi przepisami prawa.

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻABIEJ WOLI

1. Podstawy prawne działalności

Ustawa o pomocy społecznej stanowi, iż zadania pomocy społecznej w gminie wykonują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Ośrodek według ustaleń wójta gminy, natomiast wykonanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej odbywa się w oparciu o ustalenia wojewody. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli jest jednostką budżetową gminy. Ośrodek w minionym roku realizował zadania wynikające z: 1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

3. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych

4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

5. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

6. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

7. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

8. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

9. Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

10. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

11. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

2. Organizacja pracy, zatrudnienie, szkolenia.

Organizację pracy i zatrudnienie w GOPS określa Regulamin Organizacyjny którego zapisy precyzują zadania poszczególnych stanowisk w Ośrodku oraz hierarchię zarządzania, wpisana do Statutu Organizacyjnego. Struktura organizacyjna (kadra) zawarta została w załączniku Nr 1 do Sprawozdania. Kierownik reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, do jego obowiązków należy także zwykły zarząd w zakresie mienia i gospodarki finansowej. Kierownik Ośrodka posiada imienne upoważnienie do rozstrzygania w imieniu Wójta Gminy Żabia Wola indywidualnych spraw z zakresu pomocy społecznej oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji. Wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej – w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury. Dla zapewnienia realizacji nałożonych na GOPS zadań wynikających z

Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę i umów zleceń.

W ramach realizacji zadań ośrodek współpracował:

- z policją;
- sądem w zakresie wnioskowania o wgląd w sytuację rodziny, oraz w sprawie wydania zarządzeń opiekuńczych;
- kuratorami sądowymi;
- pedagogami szkolnymi i szkołami;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie rodzin zastępczych
- Powiatową Komisją do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urzędem Gminy;
- Służbą zdrowia – lokalną, powiatową i wojewódzką
- Powiatowym Urzędem Pracy
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych;
- Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- Ośrodkami pomocy społecznej z całej Polski;
- Klubem Anonimowych Alkoholików;
- Zakładem Energetycznym.

Ponadto: z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych, z lokalnymi przedsiębiorcami.

Łącznie w zakresie wszystkich realizowanych przez GOPS w Żabiej Woli zadań wydano 2.095 decyzji administracyjnych. Świadczenia te realizowane były w terminie i zgodnie z planem, potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy zostały uwzględnione jeżeli odpowiadały celom i mieściły w możliwościach Ośrodka Pomocy Społecznej.

Szkolenia

Bardzo ważnym celem działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli jest dążenie do wzrostu jakości usług oraz doskonalenie narzędzi realizacji polityki społecznej na terenie gminy. Praktyka pracy w pomocy społecznej wskazuje na konieczność aktualizowania posiadanej wiedzy, doskonalenia umiejętności zawodowych celem zaspokojenia potrzeb

klientów w trudnej sytuacji życiowej zgodnie obowiązującymi przepisami oraz stosownie do oczekiwań instytucji nadzoru i kontroli. Aby sprostać tym licznym wymaganiom oraz nie popaść w rutynę wykonywania obowiązków zawodowych pracownicy ośrodka uczestniczyli w szkoleniach dostosowanych do potrzeb, ukierunkowanych na doskonalenie warsztatu pracy, umiejętności interpersonalnych i społecznych, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej. W 2018 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach dotyczących: świadczeń nienależnie pobranych, świadczenia wychowawczego 500+, pomoc materialna dla uczniów, kodeks postępowania administracyjnego, praca z trudnym klientem, realizacja programu „Dobry start”, RODO, prawo w obronie rodziny zagrożonej przemocą, praktyczne elementy pracy zespołów interdyscyplinarnych, mediacje, praca z rodziną z problemem uzależnienia, program „posiłek w domu i w szkole”, wolontariat jako forma towarzyszenia i wspierania seniorów, pozarządzanie motywacją pracownika.

Realizując zadania wynikające z Kontroli Zarządczej każdemu pracownikowi w 2018 r. udzielane były niezbędne porady i wskazówki przy wykonywaniu zadań, prowadzono instruktaże oraz narady szkoleniowe obejmujące zagadnienia metod pracy, procedur postępowania, ochrony danych osobowych, kontroli zarządczej, bezpieczeństwa pracowników i sprawozdawczości. Wspierając pracowników w rozwijaniu kompetencji zawodowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił wszystkim pracownikom dostęp do specjalistycznej literatury.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków: - posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych; - ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna; - do dnia 31 grudnia 2013r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika socjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie. Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane.

II. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU GOPS W 2018

Finansowanie zadań (realizacja budżetu) zostało podzielone na zadania zlecone i zadania własne. Środki na realizację i obsługę zadań zleconych zgodnie z art.18 ust.2 ustawy o pomocy społecznej zapewnia budżet państwa, natomiast środki na zadania własne pochodzą z budżetu gminy ale zgodnie z art.115 ust.1 i 2 ustawy o pomocy społecznej jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań ustawowych.

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli w 2018 roku obrazuje tabela nr 1.

Wykonanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli w 2018 roku.

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	NAZWA	ŚRODKI WŁASNE	ZADANIA ZLECONE	ŚRODKI Z DOTACJI	RAZEM
852		POMOC SPOŁECZNA	727 283,64	39 026,19	467 026,05	1 233 335,88
	85202	Domy pomocy społecznej	60 085,67	-	-	-
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-	-	-	-
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	-	36 321,19	26 804,26	63 125,45
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	147 634,63	-	20 821,00	168 455,63
	85216	Zasiłki stałe	-	-	317 573,40	317 573,40
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	476 328,28	-	66 827,39	543 155,67
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	10 243,64	2 705,00	-	12 948,64
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	28 722,85	-	35 000,00	63 722,85
	85295	Pozostała działalność	4 268,57	-	-	4 268,57
854		EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5 120,00	-	20 437,00	25 557,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	5 120,00	-	20 437,00	25 557,00
855		RODZINA	200 517,85	9 940 436,56	6 745,00	10 147 699,41
	85501	Świadczenia wychowawcze	-	6 634 210,24	-	6 634 210,24
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	-	2 856 706,33	-	2 856 706,33
	85504	Wspieranie rodziny	39 767,52	449 519,99	6 745,00	496 032,51
	85508	Rodziny zastępcze	39 176,87	-	-	39 176,87
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	121 573,46	-	-	121 573,46
		RAZEM:	932 921,49	9 979 462,75	494 208,05	11 406 592,29

Dodatkowo w 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli realizował projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego: "Akademia Zdrowej Rodziny w Gminie Żabia Wola". Kwota uzyskanego dofinansowania wyniosła 376.329,15 zł, z czego wkład środków europejskich to: 323.724,00 zł, a dotacja celowa z budżetu państwa: 52.605,15 zł. Plan na 2018 r. wyniósł 312.543,59 zł i został zrealizowany na poziomie 99,25%, a pozostałe środki zostały zaplanowane w 2019 r. na kontynuację oraz przedłużenie działania projektu.

III. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Struktura świadczeniobiorców

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”. Z zapisów ustawy o pomocy społecznej wynika jasno, że celem pomocy społecznej nie jest wyłączenie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najsłabszej kondycji materialnej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe wynoszące (od 1 października 2018 r.): - dla osoby samotnie gospodarującej - 701,00 zł netto, - dla osoby w rodzinie - 528,00 zł netto, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej - w szczególności z powodu sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa itp. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Oferowana przez GOPS pomoc społeczna obejmowała w 2018 r. różne formy pomocy pieniężnej, pomoc w naturze i w usługach oraz pracę socjalną, interwencję kryzysową i poradnictwo specjalistyczne. Pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną.

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli objął pomocą (niezależnie od formy i zakresu oraz źródła finansowania) 432 osób funkcjonujących w 273 rodzinach. W tym wyłącznie w formie pracy socjalnej udzielił wsparcia 34 rodzinom w których były 72 osoby.

Analizując liczbę świadczeniobiorców OPS w 2018 roku w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców (stan na dzień 31.12.2018 – 8.462) należy stwierdzić iż stanowi - 5,02 %.

Rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą przedstawiono w tabeli nr 2.

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI 1)	
0	1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	273	173	432
w tym: świadczenie pieniężne	2	178	132	280
świadczenia niepieniężne	3	105	67	257
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	2	2	7
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	271	171	425
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	181	444
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	X	34	72

Typy rodzin objętych pomocą społeczną obrazuje tabela nr 3.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	207	207	504
o liczbie osób	2	100	100	100
1	3	26	26	52
2	4	18	18	54
3	5	33	33	132
4	6	17	17	85
5	7	13	13	81
6 i więcej				
w tym (z wiersza 1)	8	57	57	241
rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)				
o liczbie dzieci	9	13	13	39
1	10	22	22	88
2	11	17	18	82
3	12	2	2	12
4	13	3	3	20
5	14	0	0	0
6	15	0	0	0
7 i więcej				
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	24	24	77
o liczbie dzieci	17	11	11	22
1	18	6	6	24
2	19	4	4	17
3	20	3	3	16
4 i więcej				
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	31	31	58
o liczbie osób	22	16	16	16
1	23	10	10	20
2	24	0	0	0
3	25	5	5	22
4 i więcej				

Analizując powody przyznania pomocy należy podkreślić, że rodziny korzystające z pomocy OPS borykają się jednocześnie z wieloma problemami. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią rodziny dotknięte ubóstwem – oznacza to dochód poniżej ustawowego kryterium

dochodowego to jest – 528 złotych na osobę. W dalszej kolejności jest niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Szczegółowo powody trudnej sytuacji życiowej świadczeniobiorców przedstawia tabela nr 4.

POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓLEM	w tym: NA WSI	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	117	117	264
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	6	6	6
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	18	18	88
W TYM:	5	11	11	59
WIELODZIETNOŚĆ				
BEZROBOCIE	6	42	42	123
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	90	90	179
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	70	70	155
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK. - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	32	32	132
W TYM:	10	17	17	59
RODZINY NIEPEŁNE				
RODZINY WIELODZIETNE	11	12	12	59
PRZEMOC W RODZINIE	12	2	2	8
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	9	9	25
NARKOMANIA	15	1	1	4
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	5
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	0	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

2. Charakterystyka przyznanych świadczeń

Dane odnośnie udzielonych świadczeń należących do zadań własnych gminy: zasiłki stałe, okresowe, celowe, celowe specjalne, pomoc w formie posiłku i schronienia przedstawia tabela nr 5. Zawarto w niej informacje liczbowe oraz finansowe.

Tabela nr 5

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMINY

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZYMNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2	3	4	5	
RAZEM	1	271	X	559995	171	425
ZASIŁKI STAŁE – OGÓŁEM	2	58	584	317573	58	79
z tego:	3	X	X	0	X	X
środki własne						
dotacja	4	X	X	304133	X	X
w tym przyznany dla osoby: (z wiersza 2)	5	47	482	278200	47	47
samotnie gospodarującej						
pozostającej w rodzinie	6	11	102	39373	11	32
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	7	24	62	26431	24	57
z tego:	8	X	X	5610	X	X
środki własne						
dotacja	9	X	X	20821	X	X
w tym przyznane z powodu: (z wiersza 7)	10	17	49	21040	17	42
bezrobocia						
długotrwałej choroby	11	7	13	5391	7	15
niepełnosprawności	12	0	0	0	0	0
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	13	0	0	0	0	0
innego niż wymienione w wierszach 10-13	14	0	0	0	0	0
w tym: (z wiersza 7)	15	0	X	0	0	0
ZASIŁKI OKRESOWE KONTYNUOWANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b						
SCHRONIENIE	16	6	1577	53194	6	6
POSIŁEK	17	94	11250	83147	56	239
w tym dla:	18	94	11250	83147	56	239
dzieci						

UBRANIE	19	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	20	2	428	10244	2	4
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	28	117	X	65006	105	247
w tym: zasiłki specjalne celowe	29	39	55	22051	36	88
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE (prawne, psychologiczne, rodzinne)	35	X	X	X	0	0
INTERWENCJA KRYZYSOWA	36	X	X	X	0	0
PRACA SOCJALNA	37	X	X	X	181	444

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Pomoc usługowa (usługi opiekuńcze) przysługuje osobie, która ma trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wymaga częściowej opieki osoby drugiej. Odpłatność za tę formę pomocy ustala Rada Gminy w drodze uchwały. Osoby, których dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, otrzymują pomoc bezpłatnie. Istnieje także możliwość zwolnienia osoby z odpłatności w przypadku, gdyby niweczyłoby to skutki przyznanej pomocy. Zakres usług opiekuńczych stanowi głównie pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. Pomoc w formie usług opiekuńczych udzielana była w wymiarze dostosowanym do indywidualnych potrzeb osoby. Pomoc usługowa w 2018 roku przyznana została dla dwóch osób. Nową formą wsparcia realizowaną przez GOPS w Żabiej Woli od 2018 roku, dla rodzin z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności jest pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Celem przyznania tej formy pomocy jest ograniczenie negatywnego wpływu niepełnosprawności dziecka na kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy członkami rodziny oraz na funkcjonowanie rodziny w otoczeniu społecznym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze polegają w szczególności na: – wspieraniu rodziny w uczeniu i rozwijaniu umiejętności dziecka niepełnosprawnego niezbędnych do samodzielnego życia (kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania; motywowanie do aktywności, leczenia, rehabilitacji; prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych; wspieranie w codziennych czynnościach życiowych); – interwencji i pomocy w życiu w środowisku i rodzinie (pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych; ułatwianie rodzinie dostępu do edukacji i kultury; doradztwo w zakresie możliwości uzyskania pomocy ze strony innych instytucji; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych; kształtowanie pozytywnych relacji w rodzinie oraz odpowiednich postaw wobec dziecka niepełnosprawnego. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są z budżetu wojewody. Wsparciem w tej formie objęto 1 rodzinę.

4. Schronienie

Schronienie to świadczenie pomocy społecznej w formie usługi kierowanej do osoby bezdomnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Koszty pomocy w tych formach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W 2018 r. na terenie gminy Żabia Wola z problemem bezdomności borykało się 6 osób. Są to głównie osoby starsze, w przedziale wiekowym 62- 88 lat.

Bezdomni mieszkańcy gminy przebywali w następujących miejscach:

- w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Pieńkach Zarębskich,
- Schronisku dla Osób Bezdomnych MARKOT w Orszewie,
- Warszawskim Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Warszawie.

5. Kierowanie osób do domów pomocy społecznej

Kolejną formą wsparcia na rzecz mieszkańców Gminy Żabia Wola jest kierowanie do domu pomocy społecznej i finansowanie ich pobytu w placówce. W przypadku, gdy osoba wymaga skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na swój stan zdrowia, ale nie jest zdolna do świadomego wyrażenia zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagraża jej życiu lub zdrowiu – GOPS na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, występuje do sądu z wnioskiem o skierowanie do domu pomocy społecznej bez zgody strony. W 2018 roku w takim trybie umieszczono w domu pomocy społecznej dwie osoby. Natomiast jedna osoba została skierowana do placówki wyrażając własną wolę.

Kierowanie do DPS jest zadaniem własnym gminy i finansowane jest z budżetu gminy. W okresie sprawozdawczym na ten cel przeznaczono kwotę w wysokości 60.085, 67 złotych.

6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

W 2018 roku Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne 53 osobom pobierającym zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składki ZUS w całości finansowane były z dotacji z budżetu Wojewody.

IV. INNA DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ MAJĄCA NA CELU WSPARCIE OSÓB I RODZIN

1. Dożywianie

- posiłki dla dzieci w szkołach

W 2018 r. Ośrodek kontynuował realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r., poz. 821). Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Pomoc w ramach programu udzielana była osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie oraz spełniającym kryterium dochodowe. W ramach ww. programu objęto pomocą 94 dzieci. Dożywianie odbywało się w 29 instytucjach (tj. szkołach, przedszkolach, placówkach socjoterapeutycznych). Pomoc w formie dożywiania w szkołach podstawowych i gimnazjum na terenie naszej Gminy realizowana była w formie jednego gorącego dania.

- udział w realizowaniu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

GOPS w Żabiej Woli w minionym roku realizując powyższy Program (Podprogram 2018), na zasadzie zawartej umowy, współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem Org. Grodzisk Mazowiecki. Rola pracowników Ośrodka polegała na promowaniu idei i zasad Programu oraz wydawaniu skierowań do punktu odbioru żywności. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 wydano skierowania 117 osobom. Żywność była przekazywana cyklicznie (2 razy w miesiącu), nieodpłatnie. Obejmowała artykuły spożywcze, takie jak: produkty skrobiowe, warzywne i owocowe, mleczne, puszki mięsne, cukier i tłuszcze.

W oparciu o wieloletnie doświadczenie związane z przekazywaniem mieszkańcom artykułów spożywczych należy stwierdzić, że ta pomoc jest potrzebna i ceniona przez klientów OPS. Taka forma pomocy w znacznym stopniu odciąża budżet domowy wielu rodzin borykających się z trudnościami finansowymi.

2. Pomoc rzeczowa

W ramach działalności pozafinansowej GOPS podejmował następujące działania o charakterze akcyjnym i stałym:

- **CYKLICZNA ZBIÓRKA „PODZIEL SIĘ GWIAZDKĄ”**

Gminne Centrum Wolontariatu działające przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żabiej Woli w dniach 8-15 grudnia 2018 roku zorganizowało po raz kolejny akcję „Podziel się gwiazdką”, która polega na zbiórce artykułów spożywczych, słodczy oraz zabawek dla najuboższych rodzin z dziećmi zamieszkujących teren naszej gminy. Mieszkańcy po raz kolejny nie zawiedli. Okazali dużą hojność i zrozumienie, dzięki czemu udało się przygotować

ponad 60 paczek, które trafiły przed Świątami Bożego Narodzenia do tych najbardziej potrzebujących.

- OGÓLNOPOLSKA AKCJA „SZLACHETNA PACZKA”

Szlachetna Paczka jest obecnie jednym z najbardziej rozpoznawalnych projektów społecznych w Polsce. Jest oparta na pracy z darczyńcami i wolontariuszami. Wolontariusze szukają rodzin i pracują z nimi. Darczyńcy przygotowują dedykowaną pomoc.

W 2018 r. po raz drugi wolontariusze z Żabiej Woli, zorganizowani w lokalnym sztabie akcji, wyłonili najbardziej potrzebujące rodziny, określili ich potrzeby i przekazali paczki.

Rola pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej polegała na rozeznaniu środowiska lokalnego i wytypowaniu rodzin.

- PACZKI Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH .

W okresie poprzedzającym Święta Wielkanocne pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli przygotowali paczki zawierające słodycze i owoce, które trafiły do rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym wielodzietnych. Łącznie przygotowano ponad 60 paczek, a wszystko dzięki uprzejmości darczyńców, lokalnych przedsiębiorstw z którymi udało się nawiązać współpracę: firmie Greenyard oraz Logi-pack.

- CAŁOROCZNA ZBIÓRKA ODZIEŻY, MEBLI ORAZ SPRZĘTU GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Podopiecznymi GOPS są w większości osoby o niskich dochodach, bezrobotne, niepełnosprawne. Po pomoc zgłaszają się również rodziny wielodzietne, niepełne, uzależnione od alkoholu oraz dotknięte tragediami życiowymi (pożar, wypadek utrata bliskiej osoby). Do zadań Ośrodka Pomocy należy min. zaspakajanie potrzeb bytowych podopiecznych. Dzięki uprzejmości ludzi dobrej woli, w siedzibie OPS prowadzona jest całoroczna zbiórka: ubrań, obuwia, bielizny pościelowej, artykułów chemiczno – higienicznych, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego. Diagnoza potrzeb mieszkańców Gminy prowadzona przez pracowników socjalnych w w/w zakresie pozwala na przekazywanie rzeczy osobom potrzebującym.

Należy podkreślić iż powyższe działania są istotną pomocą pozafinansową na rzecz rodzin, ponadto zapobiegają marnotrawieniu przedmiotów i integrują społeczność lokalną.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 176 cyt. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej do zadań własnych Gminy należy min.:

1. opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
4. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie Gminy.

Informacje i dane dotyczące wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zostały opisane w Załączniku Nr 2 do sprawozdania.

Ważnym zadaniem realizowanym na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny był projekt wdrażany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 pn. : „Akademia Zdrowej Rodziny w Gminie Żabia Wola”. Szczegółowa informacja o działaniach i efektach przedsięwzięcia zawarta jest w załączniku Nr 3.

4. Interdyscyplinarna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

W oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żabiej Woli funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Celem pracy ZI jest szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do wstrzymania zjawiska przemocy, a także planowanie i podejmowanie działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Sprawozdanie z realizacji powyższych zadań stanowi załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.

5. Świadczenie pracy socjalnej

Praca socjalna należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Wg ustawy jest to działalność zawodowa realizowana przez pracowników socjalnych a prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie

odpowiednich ról społecznych a także tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna może być również prowadzona ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Nowoczesne podejście do pracy socjalnej zakłada wejście pracownika świadczącego pracę socjalną w rolę osoby udzielającej pomocy o charakterze niematerialnym. Pełni on rolę m. in. mediatora, negocjatora, coacha, mentora. Głównym priorytetem w pracy socjalnej jest szybka i poprawna diagnoza sytuacji osoby, rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcjonalności. Skuteczna realizacja pracy socjalnej wymaga porozumienia i współpracy osoby wspieranej i pracownika socjalnego. Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna obejmowała w roku 2018, w szczególności następujące zagadnienia:

- poprawa warunków materialnych poprzez wskazywanie możliwości wykorzystania własnych uprawnień i udzielanie pomocy w ich uzyskaniu (uzyskanie zasiłków i świadczeń)
- pośredniczenie w przekazywaniu używanych ubrań, mebli, sprzętu AGD, itp.
- poprawa stanu zdrowia i ułatwienie szybszego zadziałania służb medycznych poprzez m. in. zamawianie lekarskich i pielęgniarskich wizyt domowych, pomocy w uzyskaniu miejsc zakładach opiekuńczo-leczniczych, szpitalnych oddziałach leczenia odwykowego lub innych placówkach odwykowych.
- poprawa relacji między członkami rodziny poprzez m. in. mediacje w sprawach konfliktów rodzinnych, organizację dostępu do poradnictwa specjalistycznego, współpracę z policją i kuratorami sądowymi itp.
- wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną z uwagi na podejrzenie niewłaściwego sprawowania przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad dziećmi,
- organizowanie interwencji w sprawach osób i rodzin w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia (np. zaniedbania zdrowotne dzieci, stan upojenia alkoholowego rodziców wychowujących małe dzieci itp.)
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie dowodu osobistego, uzyskanie ,świadczeń rodzinnych, świadczeń emerytalno - rentowych, uzyskania orzeczenia lekarskiego),
- udzielanie poradnictwa i organizowanie poradnictwa specjalistycznego, informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia lub kierowanie do poradnictwa specjalistycznego w GOPS, poradni psychologiczno-pedagogicznej, lub w innych podmiotach (PCPR, PUP, organizacje pozarządowe itp.),
- organizowanie wolontariatu m. in. poprzez analizę potrzeb w środowisku, angażowanie wolontariuszy do prac na rzecz mieszkańców, organizowanie zbiórek odzieży dla potrzebujących, przyborów szkolnych dla dzieci,
- organizowanie paczek żywnościowych,
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami poprzez wspólne działania w zespołach na rzecz rozwiązywania problemów w rodzinach.

Pracownicy socjalni działając w oparciu o pracę socjalną udzielali wsparcia, która miała służyć wzmocnieniu, uaktywnianiu osób i rodzin w celu rozwijania ich poczucia własnej wartości, podnoszenia samooceny, poprawie zdolności do samodzielnego zaspakajania niezbędnych potrzeb oraz poprawie funkcjonowania w środowisku lokalnym i rodzinnym.

Wielokrotnie długa, ciężka i żmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu na zbyt małą osobistą motywację i chęć dokonania zmiany w swoim życiu. Często powodem takiej postawy jest brak wzorców i wartości wyniesionych z domu, brak ambicji czy brak umiejętności przewidywania skutków swojego postępowania.

Różnorodność problemów wymaga od pracowników GOPS zdolności, znajomości nie tylko techniki pracy socjalnej, ale olbrzymiej empatii, wrażliwości, cierpliwości i umiejętności radzenia sobie ze stresem i odpowiedzialnością za losy drugiego człowieka. Bywa, że praca wykonywana przez pracownika socjalnego, może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia i życia.

6. Działalność Gminnego Centrum Wolontariatu

Współcześnie niezwykle rolę odgrywa wolontariat, który jest źródłem nieodpłatnej pomocy w różnych sferach życia społecznego. Działa z myślą o propagowaniu możliwości uzyskania pomocy dla osób i rodzin bez względu na status społeczny czy ustawowe kryteria dochodowe.

Wolontariat uczy społeczność lokalną wzajemnej pomocy, daje możliwość zaangażowania się w zaspakajanie potrzeb innych a ponadto integruje grupy społeczne.

Sprawozdanie roczne z działań podjętych w ramach Gminnego Wolontariatu zawarto w załączniku nr 5.

7. Pomoc dla uczniów: stypendia szkolne

W okresie sprawozdawczym wsparciem w formie stypendiów szkolnych objęto 32 uczniów funkcjonujących w 16 rodzinach. Na ten cel wydano kwotę w wysokości 25.557 złotych, z czego z dotacji 20.437 złotych natomiast ze środków własnych gminy wydatek to: 5.120 złotych. Do otrzymania stypendium obowiązują kryteria ustawowe i dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej – to jest dochód na osobę w rodzinie nie przekraczający 528 złotych netto za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku.

8. Zadania realizowane w zakresie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Osoby ubogie (spełniające kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej) nie posiadające ubezpieczenia zdrowotnego, mogą je uzyskać za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej. Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja. Decyzję wydaje się po przedłożeniu przez świadczeniobiorcę dokumentów potwierdzających: posiadanie obywatelstwa polskiego, zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, stwierdzeniu spełnienia kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, stwierdzeniu braku okoliczności, o których mowa w art. 12 ustawy o pomocy

społecznej. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia złożenia wniosku. W roku 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żabiej Woli prawo do świadczeń zdrowotnych przyznał wydając 13 decyzji administracyjnych.

V. ZADANIA REALIZOWANE W ZAKRESIE USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

System świadczeń rodzinnych jest poza ubezpieczeniowym, zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanych z budżetu państwa. W Gminie Żabia Wola realizacja tych zadań została powierzona Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Świadczenia rodzinne udzielane są na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada jednego roku do 31 października roku następnego.

Dane odnośnie świadczeń rodzinnych przyznanych w 2018 roku obrazuje tabela nr 6.

L.p	Świadczenie	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego				
1.	Zasiłek rodzinny	588	5761	660 498
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	24	24	22 203
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	26	163	59 172
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	27	267	53 428
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	48	477	51 231
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	340	340	32 156

7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90	893	82 559
Dodatek z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania				
8.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0	0	0
9.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	120	793	51 984
Świadczenia opiekuńcze				
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	210	2296	362 926
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	52	575	846 151
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	38	20 560
13.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka				
15.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	61	61	61 000
Świadczenie rodzicielskie				
16.	Świadczenie rodzicielskie	25	147	135 950
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”				
17.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	0	0
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe				

18.	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	41	442	168 606
19.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	28	299	36 321
Fundusz alimentacyjny				
20.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	42	371	166 970
			Razem:	2 811 716

VI. REALIZACJA PROGRAMU „RODZINA 500+”

Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie polskich rodzin. Świadczenie wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500 plus mogą otrzymać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18. roku życia. Rodzina z dwojgiem (i więcej) niepełnoletnich dzieci jest uprawniona do 500 zł. na drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu. W przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł netto na osobę wsparcie przysługuje rodzinie także na pierwsze lub jedyne dziecko w wieku do ukończenia 18 r. życia.

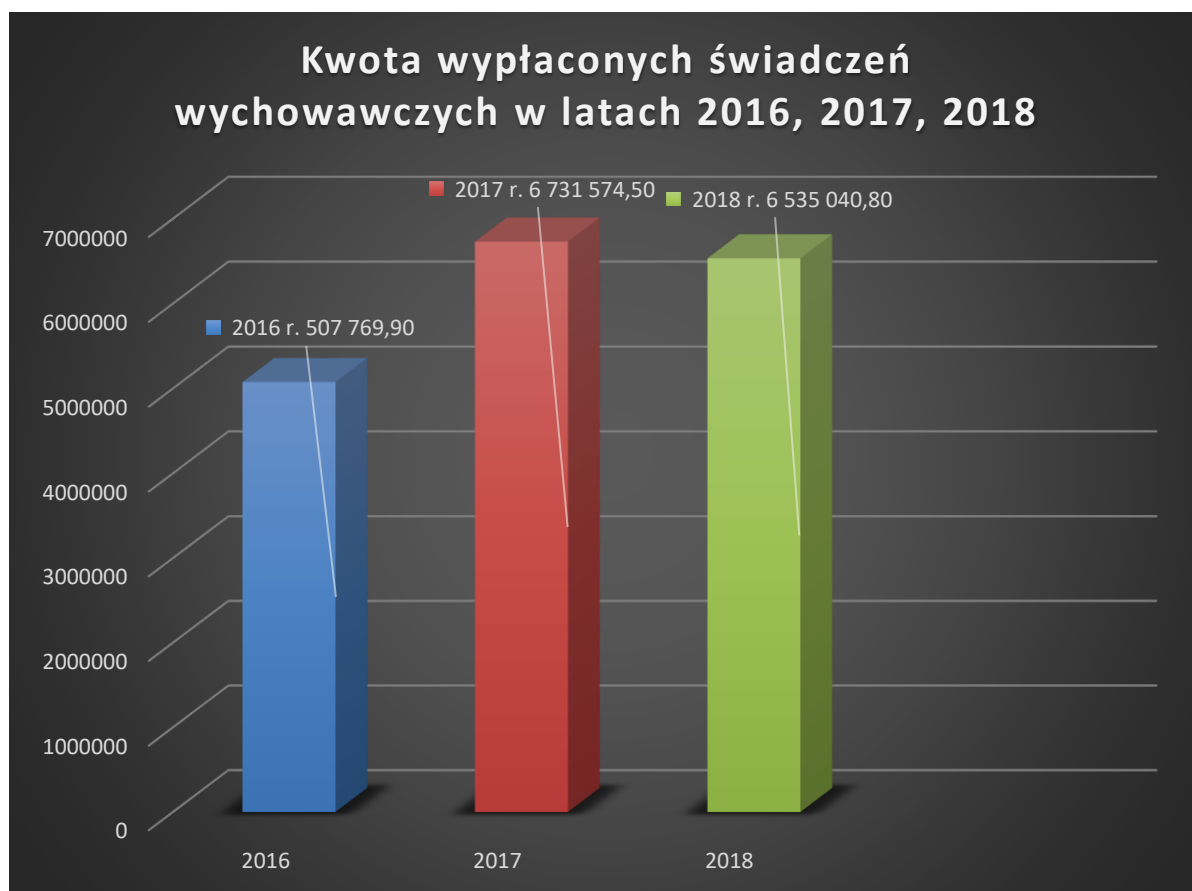
Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 1200 zł netto.

W sprawie świadczenia wychowawczego w 2018 r. łącznie wydano 896 decyzji administracyjnych. Wyplacono 13098 świadczeń wychowawczych na kwotę 6 535 040,80 zł. W porównaniu do 2017 r. kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2018 r. zmalała o 3 %.

Tabela Nr 7 zawiera dane liczbowe dotyczące świadczenia 500+ w okresie sprawozdawczym.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w 2018 r.
1.	Świadczenie wychowawcze	896	13098	6 535 040,80 zł

Poniższy wykres obrazuje kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2016-2018.

VII. REALIZACJA PROGRAMU RZĄDOWEGO „DOBRY START”

Program „Dobry Start” to jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł. na uczące się dziecko, które ma wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu, na rozpoczynający rok szkolny dla dzieci do ukończenia 20 roku życia a w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności uczących się w szkole, świadczenie przysługuje nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia. Program obejmuje również wszystkie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Realizacja Programu rozpoczęła się w 2018 i objęła uczniów rozpoczynających naukę w r.sz. 2018/2019.

Informacje o udzielonych świadczeniach na „Dobry Start” dla mieszkańców Gminy Żabia Wola zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Świadczenie	Liczba rodzin	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w 2018 r.
1.	Świadczenie Dobry Start	1006	1450	435 000,00

VIII. POTRZEBY I WNIOSKI W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2019 ROK

Przy tak różnorodnych pojęciach osób i rodzin wymagających wsparcia: w pomocy społecznej, we wspieraniu rodziny, w świadczeniach rodzinnych, w świadczeniach z funduszu alimentacyjnego, świadczeniach wychowawczych wszyscy klienci GOPS traktowani są z jednakową troską i każdemu z nich udzielono stosowną pomoc. Głównym celem Ośrodka Pomocy Społecznej w Żabiej Woli jest łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin nie tylko w formie materialnej ale również poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób, rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej. Rok 2019 jest kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Mając na uwadze zidentyfikowane potrzeby społeczne w 2019 roku Ośrodek planuje skupiać swoją aktywność m.in. na:

- wzbogacaniu i rozszerzaniu oferty wsparcia dla seniorów
- efektywnym wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowania oferty Ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej (ze szczególnym uwzględnieniem środków unijnych)
- stałej, konsekwentnej rozbudowie oferty wyspospecjalistycznego indywidualnego wsparcia dla mieszkańców Gminy Żabia Wola
- inwestowaniu w rozwój zawodowy pracowników Ośrodka i rozwój metodyki pracy, przy wykorzystaniu zasobów własnych i podmiotów zewnętrznych oraz wdrożeniu nowatorskich form wsparcia.

Źródła danych zawartych w sprawozdaniu:

1. Dane finansowe Centrum Usług Wspólnych
2. Sprawozdania finansowo – rzeczowe przekazywane do Wojewody Mazowieckiego
3. Informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Żabiej Woli
4. Opracowania pracowników GOPS w Żabiej Woli
5. Spostrzeżenia i konkluzje własne pracowników Ośrodka Pomocy.